

ΕΝΟΥΜΑΣ

ΣΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ-ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

Δ.Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΡΟΝΟΣ Δ.

ΑΘΗΝΑ, Κυριακή 18 του Θεοφάνη 1906

ΓΡΑΦΕΙΑ: Δρόμος Οίκονόμου αριθ. 4 | ΑΡΙΘ. 203

ΣΤΟ ΣΗΜΕΡΝΟ ΦΥΔΔΟ:

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ. Όδησσα στὸ θάνατο τοῦ Ἰψεων.
ΑΛΑΞ. ΠΑΛΛΗΣ. Θουκυδίδης (συνέχεια).
ΑΝΝΑ Κ. ΞΕΝΟΥ. Ο γάμος τῆς κόρης τοῦ ψυχάρη.

Μ. ΦΙΛΗΝΤΑΣ. Οἱ ἔξταῖες.

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ. Γράμμα κριτικό.

Λ. ΣΙΓΑΝΟΣ. Θεατρικά (Νέα ἔργα — Τὸ ποντικάνι — Πολυθέαμα — Ό δοχειρεγάτης — Ή ἀποχρώση).

Ν. ΒΕΗΣ. Γράμματα ἀπὸ τὸ Μυστρά.

Μ. Γ. ΦΡΑΓΚΟΥΔΗΣ. Μιὰ πρόποση.

Α. Μ. Ἐοργα καὶ Ἡμέραι. — Ἀρνιώτης.

ΕΝΑΣ ΡΑΓΙΑΣ. Κατον ἀπὸ τὴν ὅψη.

ΠΟΙΗΜΑΤΑ. Ρήγας Γκόλφης. Θ. Κατραπάντης.
Ἡλύθιος.

Δ. Π. Τ. Φαινόμενα καὶ Πράματα (Ο φαῦλος αὐτὸς τοῦ Κωσταγερακάρη — Αστυνομία γιὰ τὴν διστυνομία μας — Ο παρονομὸς τῆς Βουλῆς — Οι δυὸς πρῶτες — Αδιάντιφοπες βροτιές).

Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ — ΒΑΡΒΑΡΟΠΑΖΑΡΟ — ΟΤΙ ΘΕΑΣΤΕ — ΦΟΝΟΠΑΖΑΡΟ ΒΔΟΜΑΔΙΑΤΙΚΟ — ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ.

Ο ΓΑΜΟΣ

ΤΗΣ ΚΟΡΗΣ ΤΟΥ ΨΥΧΑΡΗ

Τὸ προπερασμένο Σαββάτο 3/16 τοῦ Θεοφάνη γιόρτασε διαγαλημένος άσσοναλός μας τοὺς γάμους τῆς κόρης τοῦ Φροσύνης Ψυχάρη μὲ τὸν κ. Γεωργίῳ Δ' Αἰονίᾳ προλόγη τῆς Φιλολογίας καὶ καθηγητὴ στὴν Εὐρωπαϊκὴ Πανεπιστημίου. Τὴν χαρὰ διλωτῶν μας καὶ τὶς γκαρδιακὲς εὐκόλες μας τὶς φανερώνει τὸ δικόλουθο, γιομάτο ποίηση καὶ ἀγάπη, γράμμα τῆς κ. Αννας Ξένου.

Φίλε «Νομικᾶ»,

Θέλω καὶ σὺ, νὰ χαρῆς μαζί μου! Θέλω νὰ πάρῃς λιγάκι ἀπὸ τὴν μεγάλη μου τὴν χαρὰ, που ἔννοιωσα σήμερα, σὰν εὐρέθηκα σὲ μὰ γιατρή, πιὸ δμορφη, καὶ πιὸ χαρούμενη, ἀπὸ πολλὲς γιορτὲς καὶ πολλὰ πανηγύρια που συχνὰ μοῦ τυχαίνουνε.

Η σημερνή μου ἡ χαρὰ, εἶτανε ἡ ἀντιφεγγία τῆς χαρᾶς μιανῆς φαμελιᾶς ποὺ ἀγαπῶ καὶ τιμῶ δπως τῆς ἀξίζει καὶ δπως ἀγαποῦνε καὶ τιμοῦνε δλόι δποι τῆν γνωρίζουνε! Τῆς χαρᾶς ἐνδὲ πατέρες ποὺ ἔβλεπε τὸ ἀκριβό του τὸ παιδί, τὴν πρώτη του κόρη, νυφοῦλα ἀστρη, καὶ ντροπαλὴ, σὰν ἀστρο λούλουδο πρωτάνειχτο, κάτω ἀπὸ τὶς ἀχτίδες τοῦ ἥλιου τῆς ἀγάπης! Τῆς χαρᾶς μιανῆς μάννας εὐγενικιᾶς καὶ περήφρωνης γιὰ τὴν μοσχαναθρεμένη θυγατέρα της! Τῆς χαρᾶς τοῦ κιοῦ τοῦ λεβέντη, ποὺ γεμίτος ἐλπίδες καὶ ἀναγάλλιση ἐμπαινε μέσα στὴ χαριτωμένη φαμελιά! Τῆς χαρᾶς τῶν φίλων, ποὺ στεκάμενοι γύρου γύρου, εύκιούντανε τὸ ταιριασμένο

ἀντρόγυνο, ποὺ ταιμαζότανε νὰ χτίσῃ τὴ γλυκιά του τὴ φωλιὰ μὲ λούλουδα τῆς ἀνοιξης, μὲ χόρτα τῆς ἀγάπης!

Κ', ἡ νύφη ἡ ἀσπρη ἡ ντροπαλὴ, ποὺ δλοι καμαρώνανε, εἴτανε τὴ δμορφη Φροσύνη, ἡ κόρη τοῦ Ψυχάρη, ἡ λυγερὴ παρθένα, ποὺ μὲ τὴν Ἑλληνική της δμορφιὰ, καὶ τὴν Παρισινή της χάρη, ἐμάγευε τοὺς καλεσμένους, καὶ δεχότανε

τὶς εὐκόλες νέων καὶ γερσύντων, προκιδί πολύτιμο γιὰ τὴν καινούρια τῆς τὴ ζωή.

Νὰ ζήσῃ! Νὰ γεράσῃ! χαρούμενη καὶ καλοκαρδισμένη! Νὰ ιδῇ καὶ αὐτὴ παιδιὰ παιδιῶν, μαζὶ μὲ τὸν καλό της!

Παρίσι, Θεοφάνης τοῦ 1906.

ΑΝΝΑ Κ. ΞΕΝΟΥ

Ω ΔΗ ΣΤΟ ΘΑΝΑΤΟ ΤΟΥ ΙΨΕΝ

Αδιερωμένη σ.δ. Philéas Lebesgue.

ΕΝΑΣ ΠΟΙΗΤΗΣ

Πέθανες τώρα; Άπο καιρὸ δὲν είσουν Μέσ· στάσαλεντα βάδια τοῦ θανάτου;
Τί νόημα γιὰ σέναν· ἔχει δ τάφος;
"Η ζωτανὸς ἡ πεθαμμένος, δμοια
Μιλᾶς καὶ φέγγεις.

"Απ' τὰ θαυμὰ κι' ἀπὸ τὰ πέραντα ἡροῖς,
Ἐξοψες ἀπ' τὶς οὐραῖς ποὺ δὲ φεύγοντα
Κι ἀπὸ τοὺς ἀβασίλεντους τοὺς ἥλιους.
Καθὼς λαμποκοπάει στὰ πορφοβούνια
Τῆς Νορμαγγίας

"Απάρθενο τὸ χιόνι, ἔτσι κ' ἐσένα
Λαμποκοπάει τὸ μέτωπό σου, καὶ εἰναι
Στὴν δψη σου ἴδια ξαπλωμένη ἡ πάχη
Τῆς ὑπερβρειας Θούλας, ποὺ γεννήθης,
Αερομαγνάδι.

Σὰν τὰ ρουμάνια τῆς πατρίδας σου είσαι
Πυκνὸς, ἀδρὺς, πρόσωπος, μαῦρος, δλος.
Τὴν δρμὴ καὶ τὴ δύναμη σοῦ δώκαν,
Ποὺ σκάψει καὶ κατάβαθα τραβάει
Καὶ τρώει, οἱ φιόρδες.

"Απ' τοὺς ἀφροὺς τοῦ βροειανοῦ πελάγου
Ψάρεψ· ἐσέσα ἡ Σάγα καὶ σὲ πῆρε
Στὰ μαργαριταρόχλωμα φτερά της.
Κάστρων καταλυτῆς ἀρματωμένος
Βίκιγγας ἡροῖς.

Η ΜΟΥΣΑ

Μ' ἐνδὲ Χαράλδον ἀέρα, μὲ τοῦ Ζάρλον
Τὴν περηφάνια ποὺ ζητᾷ ἔνα θρόνο,
Παλιῶν καὶ νέων ἀπαροητὴ καὶ ἀντάστη,
Νὰ μὲ πλευρώνη ἀπόκοτα, τὸν είδα·
«Βάρβαρε, τοῦ είλα,

Ποιός είσαι καὶ τὶ θέλεις; 'Απὸ σέναν'
"Αμαδη. Μοῦ είσαι ξένος. Μέσα σου δλοι

Τῶν Κιμμερίων οἱ ζόφοι στοιβασμένοι
Φοβερέζοντες μὲ σκυθικοὺς χειμῶνες
Τὸ καλοκαῖρι

Τῶν τοισμακαρισμένων μου Ἡλναίων·
Τὸ δρόμο μοῦ γυρεύεις ποὺ ἵσα φέρνει
Πρὸς τὴν κορφὴ τῶν τραγικῶν ἡρώων·
Τράβα δύνεις· τίποτε δὲν ἔχω
Μ' ἐσένα. 'Εγώ είμαι

"Η Μοῦσα, καὶ τὸ φῶς πατέρας μου εἰναι·»
Καὶ μοῦ ἀποκοῖνῃ· «Τὸ παιδί κ' ἐγὼ είμαι
Τῆς ἀστραπῆς καὶ τῆς βροντῆς τάγγονι·
"Αν ἀστράψω σὲ καίω κ' ἐσέ κ' ἐγὼ είμαι
"Απ' τὴν Ἑλλάδα·

Κ' ἐγὼ είμαι ἀπὸ τὸ αἷμα τῶν Αἰσχύλων,
Τῆς μυστικῆς λαχτάρας δ προφήτης
Καὶ τὸ ποντὶ τῆς μπόρας καὶ ηφαντόμος
Τοῦ σκοτεινοῦ Ήρακλείτον ποὺ σωταῖνει
Νόημα γιομάτος.»

Καὶ καθὼς κ' ὑστερεῖ ἀτ' τὰ λόγια του, δμοια
Βουβὴ κι ἀναποφάσιστη στεκόμονν,
Ξάμωσε ἀπάγω μοῦ ἀθεος τὸ χέρι
Γιὰ νὰ μ' ἀδράξῃ καὶ γιὰ νὰ μὲ σύρῃ,
Μονγγίζοντάς μον.

«Θές δὲ θές, δόδηγήτρα μοι· προστάξω!»
Καταχιητής ἔτσι τοῦ κόσμου, δ μέγας
Μακεδονίτης, λύγισε τραβώντας
Τὴν χορμοδότρα ἀπ' τὰ μαλιὰ, ποὺ ἀρνήθη
Νὰ τὸν ἀκούσῃ.

Καὶ τότε τοῦ ὑποτάχτηκα, τοῦ δείχνω
Τὸ δρόμο, ἀπὸ τὸ χέρι τόνε πῆρα,
Τὴν πρώτη δρμὴ τοῦ φύσηξα· καὶ ἀμέσως
Τὸν είδα, τὴν πνοή νὰ δευτερώσω
Προτοῦ προσφτάσω,

Νὰ χάνεται γοργὰ πρὸς τάνηφδοι
Ποὺ φέργει στὸ ιερὸ τραγικὸ δάσος
· Απὸ τὸ μονοπάνι ποὺ πατέται
Πάντα, καὶ πάντα ἀπάτητο φυτούνει
Τάμαραντ' ἄνθια.

· Αεροκρέμαστρο ἀλβατρὸ τὸν εἶδα
Γῆς καὶ ἄβυσσος ἀνάμεσα νὰ στέψῃ
Κ' ὑστερὸ ἀπάνου ἀπὸ γκρεμὸ νὰ σκύβῃ
Καὶ μὲ τὰ νέχια τοῦ νὰ ξεροιζώνῃ
Τάγχια λουλούδια.

Καθὼς τὰ ροννικὰ ψηφία μιὰ μέρα
Στὸ πετρένιο πειραιώτικο λιοντάδι
Σκάλισε κάποιος βάραγγος περνώντας,
Στὴ θύμησή μου σκάλισε καὶ δένος
Τὸ πέρασμά του.

ΕΝΑΣ ΠΟΙΗΤΗΣ

Κ' ἐκεῖ ποὺ βόσκει ὁ τάραντος, καὶ δέ πάρος
· Ασύντομος βασιτέται, στὰ ὑψη ἀνέβησ,
Κι ἀγνάντεψες καὶ μέτωρες μακριάδε
Τὸν κάμπο μὲ τοῦ σύγγεφον τὸ μάτι
Τάστραποφόρον.

Κι ἀκούσεις τὰ τραγούδια καὶ τὰ γέλια
Ποὺ γύρω σου σκορποῦσαι θεοὶ καὶ στρίγγες,
Καὶ τὸν παράξενον ἥρας Κυνηγάρη,
Καὶ διάβασες βαθιὰ γραμμένα λόγια
Στὸ μέτωπό του.

Καὶ σ' ἔμαθε πῶς πιὸ ἀκριβὴ ἀπὸ τὸν ὄπνο
Κάτον ἀπὸ τὰ κυπαρίσσια τῶν προγόνων,
Καὶ πιὸ ἀκριβὴ ἀπὸ τὸνειρο, ἡ ἐνέργεια,
Κ' ἡ ζωὴ ποὺ τὴ ζῆς. Καὶ σὰν τάτσαλι
Τάκονισμένο,

"Εγιν' ἐσένα ἡ σκέψη. · Απὸ τὸ ποτήρι
Τὸ ὑπέρτατο ἥπιες. Νὰ σ' ἀγγίξῃ
Δὲ θέλησες ὁ ἀκάδαρτος χυδαῖος,
Καὶ πρόσμεινες τοὺς νέους καιροὺς, μονάχος,
Γαμπρούτυμένος.

Η ΜΟΥΣΑ

Κ' οἱ νέοι καιροὶ τὸν ἥρανε στὰ ὑψη
Καὶ τόνε προσκυνήσαν· καὶ δσο ἀξίει
Σιδερένιο καράβι τοῦ πολέμου,
Ίσσο ἀξίει στὴ θάλασσα τοῦ Λόγου
Τοῦ Σκάλδου δὲ στίχος.

Τῶν πολύνεων ἔσθυσε ἡ λατρεία
Καὶ τοῦ Χριστοῦ μαράζωσε καὶ ἡ πίστη·
Κορώνα στὸ κεφάλι μου εἰν' ἡ δάφνη
· Ακόμα ἡ βακχικὴ καὶ ἡ ἀπολλώνια·
Τὸ χέρι μου διώς

Τὸ γαλλιαῖο σταυρὸ κρατάει, καὶ τρέμει,
Κι ἀνήσυχα τὰ μάτια μου γυρεύοντα,
Γυρωνώτας ἀπὸ τὰ δόλφωτα τοῦ κόσμου
Μέσ' στῆς ψυχῆς τᾶφεγγα βάδια, κάτι,
Καὶ δὲν τὸ βρίσκοντα.

Πιὸ πέρα ἀπὸ τοὺς Χριστοὺς καὶ ἀπὸ τοὺς
Γ' Ολύμπιους,
Κ' ἵγω ἐνα νέο καιρὸ σὰ νὰ προσμένω
Ποὺ ἡ θυγατέρα μου Ὁμορφιὰ γιὰ πάντα
Θὰ χωρίσῃ ἀπὸ τὸν ἄντρα τῆς τὸ Μῆδο,
Κι ἄλλο ἄντρα θᾶβρο.

Κι αὐτὸς θὰ νὰ εἰν' ὁ ἀγέλαστος ὁ Νόμος,
· Ο ἀσάλευτος τῶν πάντων κυβερνήτης
Ποὺ νοῦ δὲν ἔχει, καὶ εἰν' αὐτὸς νοῦς δλος,
Τῆς ἀλήθειας ἐνας Θεὸς, καὶ λόγος
Τῆς Ἐπιστήμης.

ΕΝΑΣ ΠΟΙΗΤΗΣ

"Ἐνας πόλεμος ἀσβυντος κρατιέται
Τοῦ ἐλεύτερον, τοῦ ἐνδος. τοῦ μόνου ἀνθρώπου,
Μὲ τῶν ἀνθρώπων τὰ κοπάδια. Καὶ εἰπες·
Σπάστε τὴν ἀλνούδα, τὸνομά τῆς
"Οποιο καὶ ἀν εἰναι,

Κι δσο τραγὸ κι' ἀν εἰναι τὸνομά τῆς
Καὶ σεβαστὸ καὶ λατρεμέρο. Ζήτω
Τῆς ἀναρχῆς Ἰδέας ποὺ ξεσκλαβώνει!
Γιούχα τοῦ ὑποκοριτῆ, τοῦ δειλοῦ γιούχα,
Γιούχα τοῦ φεύτη!

Χαρὰ στὴν ἀθεη θέαντα, στὴν Ἰδέα,
Στὸ μέτωπο ποὺ λάμπει καὶ δὲ σκύβει,
Στὸν ἀνθρώπῳ ποὺ ἐμπρὸς τραβάει, καὶ φράζη
Δὲν ὑπομένει καὶ κρατάει τὴ φλόγα
Ποδὲ καίει τὰ πάντα!

Καὶ εἰρήνη καὶ τιμὴ σὲ κείνους ποὺ ἥρθαν
Διτρωτῆδες καὶ πέσαντε σφαγτάρια
Καὶ μὲ κοριμὰ στοιχεώσαν ἀντρειωμένα
Τὸ γιοφύρι ποὺ ἀργὰ θὰ μᾶς περάσῃ
Στὴ νέα τὴν πλάση!

Τὸ λάβαρο τοῦ ἐλεύτερον, τοῦ μόνου,
Τοῦ ἐνδος, τοῦ καταλύτη καὶ τοῦ πλάστη,
Πγάντικα τὸ κράτησες, καὶ ἀνέβησ,
Καὶ φάνταξε στὰ δύο σου χέρια ἐκεῖνο
Σὰν κόσμος δλος.

Τὰ ἔργα σου σὰν πέτρες εἰναι, πέφτουν,
Χτινῶν, σεισμὸς, φαῖσον, ἀπὸ τὸ χάσμα
Ποὺ ἀνοιγει, βγαίνοντας ἀντρες δρυοτόμοι,
Καὶ οἱ Στόκμαροι καὶ οἱ Μπράντηδες καὶ οἱ
Καὶ οἱ Παραβάτες.
[Σόλκες

Τὸ χάσμα ποὺ ἀνοιξε ὁ σεισμὸς τὸ στρώνοντα
Θανατερῆς μοσκοβολιᾶς λουλούδια,
Θυγατέρες σου ἀμίλητες, γυναικες,
Τῆς ἀρρώστιας, τῆς ἀμαρτίας, τῆς μπόρας
Ξωθιές καὶ σφίγγες.

Καὶ νά ἡ Θαλασσονή καὶ νά ἡ Ρεβέκκα
Κ' ἡ ξέχωρη ἀντρογύναικα "Εντα Γκάμπλερ,
Κ' ὑστερα ἐσεῖς, Σολβέργιες, Αὐρηλίες,
· Αγγες, τοῦ ἀνθρώπου θεῖες ξαραγγερήτριες
Μὲ τὴν ἀγάπη.

Τῆς λίμηνς καὶ τῆς φιόρδας καὶ τοῦ δάσους
Καὶ τοῦ βοννοῦ φίξες καὶ πάχνες καὶ ἴσκιοι,
Καὶ τωριὰ καὶ ἀρχαῖα τὰ πλάσματά σου
Δείχνονται σὰ βλαστοὶ μᾶς μακρισμένης
Μυδικῆς Σάγας.

Βασανισμένα ἀπὸ τὴν Ἰδέα, πατάνε
Μὲ τῆς ζωῆς τὸ πάτημα τὴ γῆ μας,
Μὰ βλέποντας μὲ τὰ μάτια ἐνδος δρέρον,
Μὲ τὴ σιωπὴ τῆς τύχας συνορεύει
Τὸ μίλημά τους.

Τάμαξι τους τὰ σέργοντα τάσπρα τάπια
Τοῦ μυστηρίου τὰ στοιχειωμένα ἀλλοιά του
"Οποιον ἀφηφίσῃ τὸ χαμό στὸ ἀνέβα
Τῶν πύρων τῶν ἐφιάψηλων ποὺ χτίζονται
Καὶ ἡ Τραγωδία

Χωρὶς τὸ μετρημένο, δλο ἀρμονία
Δρόμο τῆς δταν εἴτε την Ἀθηναία,
Χωρὶς τὸ κοσμοπλάνητο μεθέναι
· Απὸ τὸ κρασὶ τοῦ "Αγγλον, νά την πάλι
Τροπαιοφόρα!

Η ΜΟΥΣΑ

Τὰ πρῶτα τους ἔργα θαμαστὰ ιστορίζουν
Τῆς σκαντιναβικῆς φυλῆς τὴ δόξα

τὸ στρατό τους μπροστὰ στὴν Αἴγενα δὲν τὸν κούνησαν, παρὰ ἀπὸ τὴν Ἀθηνά τρέχουν σὲ πιὸ ἡλικιωμένοι τοῦ λοιποῦ στρατοῦ κι' οἱ πιὸ νοὶ στὰ Μέγαρα μὲ στρατηγὸ τὸ Μυρωνίδη. Τότες, ὑστερα ἀπὸ μάχη μὲ τοὺς Κορθινοὺς ισόζιαστη, χωρίστηκαν μὲ τὴν ίδεα ααὶ τὰ διὸ μέρη πῶν δὲ βγήκανε νικημένοι. Μὰ μόλις ἐφύγαν οἱ Κόρθινοι, ἐφτὺς οἱ Ἀθηναῖοι — ποὺ ἀληθινὰ είχαν κάπως κερδίσει — ἐστησαν τρόπαιο· κι' οἱ Κορθινοί, ποὺ τοὺς κιοτολογοῦσαν οἱ δημογερόντοι τοὺς στὴν χώρα, ζανατοικάστηκαν καὶ σὲ καμιὰ δεκαριὰ μέρες μέσα ἥρθαν κι' ἀντίστησαν τρόπαιο κι' ἀφτοὶ ως νικητάδες. Τότες οἱ Ἀθηναῖοι, τρέχοντας ὅχ τὰ Μέγαρα δῶσα, λιανίζουν δσους ἐστηναν τὸ τρόπαιο, ἐπειτα ρήγητηκαν καὶ στοὺς χλλοὺς καὶ τοὺς νίκησαν.

106. Κι' ἐνῷ ἐκεῖνοι ποδίζανε νικημένοι. ἐνας τοὺς ἀρθιμὸς ἀρχετὰ μεγάλος, κομένος ἀπὸ τὸ λοιπὸ στρατό, ἔχασε τὸ δρόμο κι' ἐπεισε σ' ἐνῷ ιδιωτικὸ μποζέσουν οἱ Ἀθηναῖοι νὰ βοηθήσουν τοὺς Μεγαρῖτες, μὲ τόσο στρατὸ ποὺ τοὺς ἐλειπε στὴν Αἴγενα καὶ στὴν Αἴγυρτο· κι' κι' ἀ βοηθήσουν, πῶς θὰ λύσουν τὴν πολιορκία τῆς Αἴγενας. Οἱ Ἀθηναῖοι ὅμως

104. Κι' ἐκαναν μιὰ μάχη μὲ Κορθινοὺς κι' Ἐπιδαρίτες οἱ Ἀθηναῖοι στοὺς Ἀλιάδες δπου ἀρμένισαν (76) καὶ βγήκαν δῶσα στὴ στεριά· ἀφτη τὴ νίκηταν οἱ Κορθινοί. "Τσετα ϑαλασσομάχησαν οἱ Ἀθηναῖοι μπροστὰ στὴν Κεκρυφάλεια πρὸς ἀρμάδα Πελοποννησιώτικη, καὶ κέρδισαν οἱ Ἀθηναῖοι. Καὶ σὲ λίγο, ξεπόντας πόλεμος τῶν Αἴγεντων κι' Ἀθηναίων, γίνεται σιμὰ στὴν Αἴγενα μεγάλη θαλασσομάχη, ὅπου είχαν κι' οἱ διὸ μάζι τοὺς τοὺς σομμάχους τοὺς, καὶ νίκησαν οἱ Ἀθηναῖοι, ποὺ πῆραν 70 καράβια καὶ βγήκαν δῶσα στὴν Αἴγενα καὶ τὴν πολιορκίασαν μὲ στρατηγὸ τὸ Λεωκράτη τοῦ Στράτου. "Επειτα, θελοντας οἱ Πελοποννησιώτες νὰ βοηθήσουν τοὺς Αἴγεντες, δχει μαναχά περάσαντε στὴν Αἴγενα 300 δπλίτες, βοηθούσι πρὶν τῶν Κορθινῶν κι' Ἐπιδαρίτων, παρὰ ἐπιασαν καὶ τὰ δκρα τῆς Γεράνιας, καθὼς καὶ κατέβηκαν οἱ Κορθινοί μὲ τοὺς συμμάχους τῆς στὴ Μεγαρίκη, μὲ τὴν ἐπιλίδα πῶς δὲ θὰ μποζέσουν οἱ Ἀθηναῖοι νὰ βοηθήσουν τοὺς Μεγαρῖτες, μὲ τόσο στρατὸ ποὺ τοὺς ἐλειπε στὴν Αἴγενας καὶ στὴν Αἴγυρτο· κι' κι' ἀ βοηθήσουν, πῶς θὰ λύσουν τὴν πολιορκία τῆς Αἴγενας. Οἱ Ἀθηναῖοι ὅμως

(75) Καταφυγόντες. Γράφει ἀποφυγόντες. Πρβ. 114 δσοι ἐς Νίδαιν ἀπέφυγον κλπ. "Η φρέση ἐνδιδαν-οι καταφυγόντες είναι κωμικά.

(76) ναυσὶν ἀπεβάσιν δὲν πάσι. "Ο Herwerden ξεβλίξει τὸ ναυσίν.

*Καὶ τῆς πατρόδας τὴ δροσιά· ἡ λαχτάρα
Πλάτυνε μέσα του ὑπερο, καὶ ζώει
Τὴν Ἀνθρωπότη.*

*Καὶ κανεὶς γὰρ νὰ μήν τονε ταράξῃ
Στὸ μέγα ἀγκάλιασμά του, σκληρὰ διώγνει
Κάθε ζωὴ συντροφικὴ καὶ ἀγάπη,
Καὶ τῆς πικρῆς τῆς μοναξιᾶς προβάλλει
“Ηρωας καὶ κράχτης.*

ΕΝΑΣ ΠΟΙΗΤΗΣ

*Τῆς Ἀνθρωπότης τὸνειρο τὰ πρῶτα
χρόνια μου ἐμένα τὰ θρασὰ θαυμάνει,
Καὶ πρὸς αὐτὸν παράδεονα πετώντας,
“Οσο ποὺ μὲ γονάτισ· ἔνα χέρι
Καὶ μὲ καρφάνει*

*Μπροστὰ στὴν ἄγια εἰκόνα τῆς Πατρόδας·
Καὶ λέω γονατιστὸς καὶ καρφωμένος·
«Ο, τι κρατῶ, ἀπὸ σένα, καὶ γὰρ σένα!»
Καὶ τὸ πνέμα μου βλέπω νὰ τὸ ὑψώνουν
Διπλὰ φτερούγια,*

*“Η μοναξιὰ καὶ ἡ συντροφιά· δὲ φτάνει
Τὸ ἔνα, φτερό, παραδαρμὸς μέσ· στᾶδεια,
Τὰ δυὸς σὲ ὑψώνουν φήμισσα, ὁ Ἰδέα!
Μόνος κ' ἔνας ἔγω, γὰρ νὰ δουλέψω
Γιὰ σᾶς, δὲ πλήθη!*

*Κοιμᾶται στὰ χτηνώδικα ποριμά σας
Μιὰ θεία ψυχή· νὰ τὴν ξυπνήσω θέλω
Μὲ τὰ χάϊδια τοῦ Λόγου καὶ τῆς λύσας,
Μὲ τὸ δαρμὸς τοῦ βούνευρου, καὶ μ' δια
Χιτπάσι καὶ σφάζει.*

*Καὶ κανενὸς πατέρα ἀπὸ τὴ Σπάρτη
Καὶ τάφου κανενὸς ἀπὸ τὴν Ἀδήνα
Τὰ κόπικαλα δὲν πῆγα νὰ ξενάγω
Νὰ τὰ χτίσω στὴν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ μου,
Γιὰ νὰ φαντάξω.*

*Στὸ χτεσινὸ τὸ χῶμα, ποὺ τὴν ξέρει
Τὴ δάφνη, καὶ τὸ γγίζεις καὶ ἀναβρύζει
Τὸ νερὸ τὸ ἀρμορὸ σὰ θυμωμένο,
“Ἐκεῖ ποὺ δὲ Μπάνδον ἔκλεισ τὰ μάτια,
Πρωτειδὰ σε, ἥλιε!*

Η ΜΟΥΣΑ

*Κοίματα πλήθια ἀπάνον σου τὰ πῆρες
Δικά σου, πατρικά, προγόνων, δλωρ·
“Ολα θὰ τὰ πληρώσης, δὲ θὰ ζήσης.*

στρατοῦ τους γύρισε πίσω στὴ Κέρδο.

107. Ἀφτὴ τὴν ἐποχὴν ἔρχισαν οἱ Ἀθηναῖοι νὰ χτίζουν καὶ τὰ μακροτείχια τὰ ὡς στὴ θάλασσα, τὸ Φαληρικὸ καθὼς καὶ τὸ Πειραιωτικό. Κι' δταν οἱ Φωκιδιώτες στρατεύχεις στὰ Δωρικῶρια, τῶν Λαζαρίων τὴ μάννα πατρίδα—δηλαδὴ Βοιὸ. Κυτίνο κι' Ἐρινεὸ—καὶ κυριεύχειν ἔνα τους, οἱ Λάκωνες μὲ κεφαλὴ τὸ Νικομήδη τοῦ Κλεοπόρτου ὡς ἐπίτροπο τοῦ βικείλισ Πλειστονάχτα, γιοῦ τοῦ Πακανία, ἀνήλικου ἀκόμα, πήγανε βοήθει τῶν Δωριέων μὲ 1500 διπλίτες δικοὺς τους καὶ 10,000 συμμαχικούς, κι' ἀροῦ ἀνάγκασαν τους Φωκιδιώτες νὰ παραδεχτοῦν δρους καὶ νὰ δώσουν πάλι τὴν πολιτεία, πήραν τὸ δρόμο πίσω. Μὰ τοῦ γιαλοῦ μεριά, ἀν ήθελαν περινῶντας τὸν Κρισαῖο κόρφο νὰ μεταβιβαστοῦνε, εἴταν ἔτσιμο: οἱ Ἀθηναῖοι ν' ἀρμενίσουν γύρω καὶ νὰν τοὺς ἀμποδίσουν· διεμεστα τῆς Γεράνιας πάλι δὲν τοὺς φαινότανε ἀκίντυνο ὅστο κρατοῦσαν οἱ Ἀθηναῖοι τὰ Μέγαρα καὶ τὶς Πηγές (77). Γιατὶ εἶναι κακότοπη ἡ Γεράνια καὶ τὴ φρουροῦσαν πάντα εἰς Ἀθηναῖοι, κι' ἔβλεπαν πῶς εἴχανε τότες σκοτὸ νὰν τοὺς ἀμποδίσουν κι' ἀπὸ κεῖ. Ἀποφασίσανε λοιπὸν γὰ

*Καὶ στὴν πηγὴ τοῦ ἥλιου μέσα, ἡ νύχτα
Θὰ σὲ φουφήξῃ!*

ΕΝΑΣ ΠΟΙΗΤΗΣ

*Ω Μοῦσα, ἀς μὴ ταράξῃ οὔτε ἀπὸ μένα,
Οὔτε ἀπὸ σὲ ματιὰ, καὶ σ' δποια βάδη,
Τὸ σιωπῆλδο κάρφωμα τοῦ ματιοῦ μας
‘Απάνον στοῦ μεγάλον τὴν εἰκόνα
Ποὺ μᾶς γιομίζει.*

Η ΜΟΥΣΑ

*Τὸν ξανάειδα. Στὸ χιόνι τῆς πορφῆς τοῦ Λαμποκοποῦσε δὲ ἥλιος μιᾶς Βαλγάλας.
Στὰ πόδια του ἔνας πέλεκας καὶ μιὰ ἀρπα,
Τοῦ Σκάλδου καὶ τοῦ Βίκιγγα τὰ δύπλα,
Τὸν παρτεροῦσαν.*

*Κοιμισμένος. Μιὰ ὑπέρθινη γυναικά¹
Στὸν κόρφο της τόνε σφιχτοκρατοῦσε
Καὶ τῆς πιστῆς Σολβέγιας τὸ τραγούδι
‘Απάνον ἀπὸ τὸν ὕπνο τοῦ καλοῦ τῆς
Τοῦ τραγουδοῦσε :*

*«Στὴν ἀγκαλιά μου πέρασε ἡ ζωὴ σου
Κανακεντά· κονράστηκες· ποιμήσουν,
Λατρευτέ μου, σὲ ξενυχτίζω». — Ποιά εἰσαι;
Μοὺ ἀποκρίθη· «‘Η γυναικά τοῦ Θανάτου,
‘Η Άθανασία!»*

3 τοῦ θεριστῆ 1906.

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΟ ΜΥΣΤΡΑ

28 τοῦ Μαΐου.

Δάφνη μου, καλή μου Δάφνη!

Σοῦ γράφω τὸ πιτάκι μου αὐτὸ— ποὺ δέκρυνα καυτερὰ ἀγάπης καὶ πόνου τὸ ραντίσανε—ἀπὸ τὴν ώνειρεμένη σου Πομπήα τῆς μεσοχρονιάτικης ‘Ρωμιοσύνης, ἀφ' τὰ φηλά καὶ χιονοσκέπαστα κορφοβούνεα τοῦ Ταύγετου κι' ἀπὸ τὶς τρισιγδοῖς ὅχθες του γοργοπόταμου Εὔρωτα, τὶς πλούσιες σὲ δάφνες καὶ μυρσίνες. Σοῦ γράφω γιατὶ σένα πάντοτε συλλογίζομαι, σένα παντοῦ φαντάζομαι καὶ τὴ δική σου, Δάφνη μου, ζωγραφιὲ ἔχω μὲ γρώματα ἀγνωστά στους ζωγράφους ζωγραφισμένη μέσ· στὴν ψυχή μου, στὴν ψυχή μου, στὴν καρδιά μου καὶ στὰ μάτια μου. Εσύ

σταθοῦνε (78) στὴ Βοιωτία καὶ νὰ λογαρίζουν μὲ τὶ τρόπο νὰ διαβοῦν πέρα πιὸ ἀκίντυνα. Μέρος διμώς καὶ κάτι· Ἀθηναῖοι τοὺς καλοῦσαν (79) κυρφά μὲ τὴν ἐπίπλα νὰ ρήξουν τὴ δημοκρατία καὶ νὰ σταματήσουν τὸ χτίσιμο τῶν μακροτείχων. Μὰ τρέξαι νὰν τοὺς χτυπήσουν οἱ Ἀθηναῖοι σύφυχοι κι' Ἀργίτες 1000 κι' ἀπὸ τοὺς ἄλλους συμμάχους δοὺς δοὺς τὸ σύνολο ἀνίθηκε σὲ 14,000. Καὶ βγήκανε νὰν τοὺς χτυπήσουνε θαρρῶντας τους πιασμένους στὰ στενά, μέρος διμώς καὶ γιατὶ ὑποφέρτηκαν καταργημὸ τῆς δημοκρατίας. Σύφωνα μὲ τὴ συμμαχικὴ συνθήκη ἥρθε στοὺς Ἀθηναῖος καὶ θεσσαλικὸ ἵππικό, που δρμαὶ τὴν ώρα τῆς συμπλοκῆς ἀλλαζοτάχτηκε μὲ τοὺς Λάκωνες.

108. Στὰ χέρια ἥρθανε στὴν Τανάγρα τῆς Βοιωτίας, καὶ νίκησαν οἱ Λάκωνες κι' οἱ συμμάχοι κι' ἔγινε φόνος καὶ τῶν διογκών πολιτών. Τότες προχώρησαν οἱ Λάκωνες ὡς στὴ Μεγαρική, διότι δεντρόκοφαν τὸν

(78) πέριμενασι. Γρέψε παραμενασι. Συχνὸ τὸ λάθος.

(79) ἐπῆγον Νομίζω ἐπῆγοντο (ποὺ πρῶτα ἴσως ἔγινε ἐπῆγοντ) ‘Ἐπάγω— παρακινῶ νὰ πάξῃ. Τὸ επαρραγινῶ νὰ ἥρθεις ποὺ θέλεις δέσμονα τὴν οἰνοτὰ λέγεται, νόριζω, πάντα μὲ τὴ μέση φωτιά.

(77) Δὲν τὸ βρήκε δὲ Σχολιστής καὶ τὸ βγάζει δὲ Hude.

μὲ μέθυσες τάφανταστο μεθύσεις τοῦ ὄνειρου κ' έσι μοῦ χάρισες τὴ δύναμην γιὰ νὰ σοῦ χτίσω τὰ τεχνοσκαλισμένα παλάτια που σοῦ πρέπουν· ἀπὸ σάνα δανειστηκα τὸ ἀγριό ἐκεῖνο φῶς, ποὺ μὲ δαῦτο τώρα ξεχωρίζω καθάριστα τὰ γέρω μου, τὸ φῶς τῆς καλωσύνης καὶ τῆς ἀγάπης· ἐσύ, καὶ πάλιν ἐσύ, μέρα καὶ νύχτα στάθηκες ἡ μόνη μου ‘Οδηγήτρα στάπεραντα τῆς ζωῆς μου πέλαγα, ποὺ τὰ δέρνουν— ωμένα—ἀδιάκοπά βορριάδες μανισμένοι κ' ἀγρια κύματα. ‘Εσύ ἀγάπη μου, δὲ μόνος μου καλοθελητής μου· καὶ τὰ πάντα πέρα καὶ πέρα σὲ σένα χρωστάω. Σκλέδος σου λοιπὸν ἀληθινός, ἀσύγχριτος στὴν πεστη δουλευτής σου, πρόθυμος στὸ θέλημά σου καὶ στὸν κάθε σου δρισμὸ ἀξίει πάντοτε, ω πάναγνη κόρη, ω τοῦ ποιητῆ μου Μυριάννα. Γιὰ τένας δουλεύτε—καθὼς δουλεύω τώρα, γιὰ λόγου σου κυρά μου, σὲ τούτη δὸν τὴν πάνεκρη καὶ ρημασμένη χωρά—ἄς δουλεύω τραχταχτερὰ καὶ μεγαλόπρεπα κι ἀς εἶναι πάντοτε τῶν διαβασμάτων μόνι ἀναδεντράδι καὶ τῆς δουλειᾶς μου βλάστημα ὅχι σοφά βεβλαστα, οὔτε κανένας ἀλλος, γχρισμα, παρὰ μονάχα δικός σου ἔπαινος καὶ τὰ δικά σου τὰ γλυκὰ χαμόγελα...

Μυστρᾶς 1 τοῦ Θεριστῆ.

Θυμῆσαι, Δάφνη, τὴ φεγγαροστόλιστη ἱκείη βραδιὰ τοῦ Μαγιάπριλου: — ‘Ω τι! ἀξέχαστες οἱ ώρες τῆς βραδιάς ἑκείνη, τῆς φεγγαροστόλιστης, ποὺ περάσαμε οἱ δύο μας μέσ· στὸ βραγιασμένο κῆπο σου, ποὺ δρυσοπρασίνειν ιλόκληρος, μαλακός, τρυφερός καὶ μυρωμένος σὲν τὸ στήθη σου. Χαρούμενη— θυμᾶσαι; — δῆλη ἡ Πλάστη εἶχε ντυθῆ τὴν πιὸ καλύτερη φορεσιά της· τὰ δέντρα μὲ φουντωμένους τοὺς κλάδους, πράσινα-πράσινα, γλυκούδιαστα καὶ ἀσάλευτα ἀπόπνιγαν λαμποκοπώντας τὴ γαλήνη δίχως τὴν παραμικρὴ θολούρα· ἡ θάλασσα πέρα σιγαλή καὶ καταγάλανη· δὲ οὐρανὸς ὀλόφωτος· οἱ ζέφυροι ἐλαφροὶ-ἐλαφροὶ παιζαν μὲ τὰ μαλλάκια σου καὶ κατίδευναν ἀπαλά-ἀπαλά τὴν ὄψη σου· τὰ πουλιά ταῖραι-ταῖραι καλαίδευσαν τὸν καιρὸ τῆς ἀγάπης καὶ καλαίδευσαν καὶ σένα Δάσνη, ἐνώ τὰνθη καὶ τὰ καλύδια τοῦ κήπου σου σὲ καρπούσαν καὶ σὲ καληστέριζαν κόκκινα, ἀγνά καὶ δροσερά, σὲν τὰ βόδινα καὶ εὐωδιασμένα χείλη σου. Κ' έσι πρόσχαρη καθὼς πάντοτε, μαγεμένη μὲ τὴ γλυκιά ἀρμονία τῆς ξυγαγνημένης δλόγυρας σου Δημιουργίας μοῦ τραγούδαγες τραγούδια ποὺ ζεπέρασαν καὶ τοὺς βυθούς τοῦ Όμηρου, καὶ μοῦ κρυφοψιθύριζες τὰ ὄνειρα τάγινωτα

τόπο κι' ἔπειτα φύγανε στὴν πατρίδα τους διάμεσα τῆς Γεράνιας καὶ τοῦ Ἑξαμιλιού. Ο! Ἀθηναῖοι πάλι 62 μέρες ὑστερα ἀπὸ τὴ μάχη στρατέψανε στὴ Βοιωτία μὲ στρατηγὸ τὸ Μυρωνίδη, καὶ νικῶντας τοὺς Βοιωτοὺς στὴ μάχη τῶν Οἰνόφυτων δρισαν δλα τὰ ξωχώρια τῆς Βοιωτίας καὶ Φωκίδας, γκρέμισαν δλόγυρα τὸ τείχος τῶν Ταναγράων, πήραν